

A Fővárosi Törvényszék

a dr. Baltay Levente ügyvivő által képviselt

TÁRSASÁG A SZABADSÁGJOGOKÉRT (1084 Budapest, Víg u. 28.) felperesnek

a dr. Udvary Sándor köztisztviselő által képviselt

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG (1535 Budapest, Pf. 773.) alperes ellen

közérdekű adat kiadása iránt indított perében meghozta a következő

Í T É L E T E T

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperesnek a 2010. május 17-i és a 2010. szeptember 14-i teljes ülésekre szóló, az alkotmánybírák részére küldött meghívók másolatát.

A bíróság ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasítja.

A le nem rótt 27.000 (huszonhétezer) Ft kereseti illetéket az eljárás illetékmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, melyet ennél a bíróságnál kell 3 példányban előterjeszteni.

Fellebbezés esetén a Fővárosi Ítéltábla előtt a jogi képviselet kötelező.

A fellebbezési határidő lejártá előtt a peres felek kérhetik, hogy a fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálja el.

Ha a fellebbezés csak a perköltség nagyságára vagy viselésére, a teljesítési határidőre, vagy az állam által előlegezett költség viselésére vonatkozik, illetőleg ha a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul, bármelyik fél kérheti, hogy a fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson bírálja el.

I N D O K O L Á S

A Társaság a Szabadságjogokért elnevezésű felperesi társadalmi szervezet adatigénnyelssel fordult az alpereshez 2011. szeptember 7-én. Ebben azt kérte, hogy juttassák el hozzá az alperes 2010. február 9-i, február 15-i, március 8-i, április 19-i, május 3-i, május 11-i, május 17-i és május 31-i teljes ülésének emlékeztetőit és hangfelvételeit, a 2001. májusi alkotmánybíróági teljes ülések emlékeztetőit és jegyzőkönyveit, továbbá az 54/2004.(XII.13.)AB határozathoz vezető megelőző teljes ülések jegyzőkönyveit és hangfelvételeit, amelyek során a később droghatározat néven is

elhíresült döntés alkotmányosságáról döntött a testület. Az alperes részéről a kért adatok kiadását megtagadták azzal, hogy az adatok döntés-előkészítő információnak minősülnek.

Ezt követően a felperes ismételt adatigénylés iránti kérelemmel fordult az alpereshez, amelyben ismételten kérték a jelzett 2010-es teljes ülések emlékeztetőit és hangfelvételeit, a 2001. májusi alkotmánybírósági teljes ülések emlékeztetőiről készült másolatot, valamint az 54/2004.(XII.13.)AB határozathoz vezető megelőző teljes ülések jegyzőkönyveit és hangfelvételeit, amelyek során a később droghatározat néven is elhíresült döntés alkotmányosságáról döntött a testület. Továbbá kérték, hogy a 2010. május 17-i és 2010. szeptember 14-i teljes ülésekre szóló, az alkotmánybíráknak küldött meghívók másolatait adják ki, amelyek az ülések napirendjét tartalmazzák.

Az alperes részben teljesítette az adatigénylést. A 2011. november 7-én kelt, és a felperes által 3 nappal később átvett válaszban a 2001. májusi alkotmánybírósági teljes ülések emlékeztetőiről készült másolatot megküldte az alperes a felperes részére, a többi vonatkozásban az adott szolgáltatást elutasította az Avtv. 19/A. §-ra hivatkozással. Az alkotmánybíráknak küldött meghívók esetében az adatszolgáltatást az alperes azzal utasította el, hogy az Alkotmánybíróság napirendje az Alkotmánybíróság honlapján nyilvánosan elérhető, és a kérdéses ülések napirendjét tartalmazó linkeket eljuttatta a felperes részére. A felperes álláspontja az volt, hogy a kérelmet megtagadó részében a válasz nem volt jogszerű, ezért keresettel fordult a felperes a bírósághoz, amelyhez a kereset 2011. december 7-én érkezett meg.

A felperes a keresetében változatlanul kérte az alperes kötelezését arra, hogy adja ki az Alkotmánybíróság 2010. február 9-i, február 15-i, március 8-i, április 19-i, május 3-i, május 11-i, május 17-i és május 31-i teljes ülésének emlékeztetőit és hangfelvételeit. A felperes ebben a körben előadta, hogy a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztéshez kapcsolódó ülések emlékeztetőit kéri, amelyek nyomán határozat nem született, de a jogszabályok változására figyelemmel erre már nem is lesz lehetőség, így az alperesnek az iratok döntés-előkészítő jellegére vonatkozó hivatkozása nem alapos. A felperes változatlanul kérte az 54/2004.(XII.13.)AB határozatot előkészítő teljes ülés emlékeztetőinek és hangfelvételeinek kiadását, mert álláspontja szerint az alperes hivatkozása a mérlegelésen alapuló nyilvánosság-korlátozásra nem megalapozott. A felperes igényt tartott az alkotmánybíráknak meghatározott két ülésre küldött meghívóira, mert álláspontja szerint a meghívók tartalma nem azonos az adott ülés napirendjének közlésével. A felperes szerint a meghívók tartalmazhatnak olyan információkat, amelyek az Alkotmánybíróság honlapján nem feltalálhatók.

Az alperes a kereset teljes elutasítását kérte. Álláspontja az volt, hogy a fennmaradt kiadni kért adatok kiadását az alperes részéről jogszerűen tagadták meg. A tényleges életfogytiglan tárgyában tartott ülések tekintetében előadta, hogy ebben a kérdésben okkal hivatkoztak arra, hogy az anyagok döntés-előkészítő iratnak minősülnek, ugyanis az Alkotmánybíróságról szóló jogszabályok értelmében még nem szűnt meg teljes körűen annak lehetősége, hogy az adott kérdésben valaki alkotmányjogi panaszt terjeszthessen elő, így a határozattal kapcsolatos iratok döntés-előkészítő iratoknak minősülnek. Az ún. droghatározat vonatkozásában kért iratok kiadása tekintetében az alperes részéről előadták, hogy az Alkotmánybíróság vezetője jogszabályi felhatalmazás alapján döntött az iratok nyilvánosságra hozatalának megtagadásáról. Az alperes részéről hivatkoztak arra, hogy az Alkotmánybíróság határozathozatalai az Alkotmánybíróságról szóló törvény, valamint az annak alapján álló ügyrend alapján nem nyilvános adatok. Az alperes álláspontja szerint a különböző álláspontok szabad kifejtéséhez hozzátartozik a nyilvánosság meghatározott ideig történő

korlátozása, különös tekintettel arra, hogy számos esetben olyan kérdésekről kell az alkotmánybíráknak megnyilatkozniuk, ahol a társadalmi nyilvánosság álláspontja adott esetben szembekerülhet az alkotmánybírák által kifejtett állásponttal. Az alperes részéről utaltak arra is, hogy a hangfelvételek kapcsán alapvető személyiségi jogok védelme is indokolja a nyilvánosság korlátozását. A meghívók tekintetében az alperes előadta, hogy azok tartalmát az Alkotmánybíróság honlapján a program feltüntetésével közzé tették.

A bíróság a felperes keresetét kisebb részben találta alaposnak.

A 2011-ben hatályos Alkotmány 2. § (1) bekezdése értelmében a Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam. A 7. § (1) bekezdése értelmében a Magyar Köztársaság jogrendszere elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait, biztosítja továbbá a nemzetközi jogi kötelezettségek és a belső jog összhangját. A 8. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaság elismeri az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait, ezek tiszteletben tartása és védelme az állam elsőrendű kötelessége. A 61. § (1) bekezdése értelmében a Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze.

A felperesi adatigénylés elbírálásának alapvető szabályait a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló Ezen alapjog részletes szabályait a személyes adatok védelméről, illetve a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló, 2011. december 31-ig hatályos, 1992. évi LXIII. tv. (továbbiakban: Avtv.) határozza meg. Az 1. § (1) bekezdése értelmében a törvény célja annak biztosítása, hogy – ha e törvényben meghatározott jogszabály kivételt nem tesz – személyes adatával mindenki maga rendelkezzen, és a közérdekű adatokat mindenki megismerhesse. A (2) bekezdés szerint e törvényben foglaltaktól eltérni csak akkor lehet, ha azt e törvény kifejezetten megengedi. A 2. § 4. pontja értelmében közérdekű adat az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő, valamint a tevékenységére vonatkozó, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől. Az 5. pont értelmében közérdekből nyilvános adat a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.

Az Avtv. 19. § (1) bekezdése értelmében az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy a feladatkörébe tartozó ügyekben – így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az állami és önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magánszervezetek és -személyek részére, különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan – köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását. A (2) bekezdés szerint az (1) bekezdésben meghatározott szervek rendszeresen elektronikusan, vagy más módon közzé teszik, továbbá erre irányuló igény esetén a 20. § rendelkezései szerint hozzáférhetővé teszik a tevékenységükkel kapcsolatos legfontosabb – így különösen a hatáskörükre, illetékességükre, szervezeti felépítésükre, szakmai tevékenységükre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokukban lévő adatfajtákra és működésükről szóló jogszabályokra, valamint a gazdálkodásukra vonatkozó – adatokat. A tájékoztatás módját, a vonatkozó adatok körét jogszabály is megállapíthatja. A (3) bekezdés szerint az (1) bekezdésben említetteknek lehetővé kell tenniük, hogy a kezelésükben lévő közérdekű adatot bárki megismerhesse, kivéve, ha az adatot törvény alapján az arra jogosult szerv állam- vagy szolgálati

titokká nyilvánította, illetve ha az nemzetközi szerződésből eredő kötelezettség alapján minősített adat, továbbá ha a közérdekű adatok nyilvánosságához való jogot – az adatfajták meghatározásával törvény honvédelmi (a) pont), nemzetbiztonsági (b) pont), bűnüldözési vagy bűnmegelőzési (c) pont), központi pénzügyi vagy devizapolitikai érdekből (d) pont), külügyi kapcsolatokra, nemzetközi szervezetekkel való kapcsolatokra (e) pont), bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásra tekintettel (f) pont) korlátozza. A (4) bekezdés értelmében ha törvény másként nem rendelkezik, közérdekből nyilvános adat az (1) bekezdésben meghatározott szervek feladat- és hatáskörében eljáró személyek feladatkörével összefüggő személyes adata, továbbá egyéb közfeladatot ellátó személy e feladatkörével összefüggő személyes adata. Ezen adatok megismerésére e törvénynek a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az Avtv. 19/A. § (1) bekezdése értelmében a 19. § (1) bekezdésében meghatározott szerv feladat- és hatáskörébe tartozó döntés meghozatalára irányuló eljárás során készített vagy rögzített, a döntés megalapozását szolgáló adat a keletkezésétől számított 10 évig nem nyilvános. Ezen adatok megismerését a – 19. § (1) bekezdésében foglaltakat mérlegelve – az azt kezelő szerv vezetője engedélyezheti. A (2) bekezdés értelmében a döntés megalapozását szolgáló adat megismerésére irányuló igény – az (1) bekezdésben meghatározott időtartamon belül – a döntés meghozatalát követően akkor utasítható el, ha az adat megismerése a szerv törvényes működési rendjét, vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását, így különösen az adatot keletkeztető álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését veszélyeztetné.

Az Avtv. 20. § (1) bekezdése értelmében a közérdekű adat megismerése iránt – szóban, írásban vagy elektronikus úton – igényt nyújthat be. A (2) bekezdés szerint a közérdekű adat megismerésére irányuló igénynek az adatot kezelő szerv az igény tudomására jutását követő legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban 15 napon belül tesz eleget. A (4) bekezdés értelmében ha a közérdekű adatot tartalmazó dokumentum az igénylő által meg nem ismerhető adatot is tartalmaz, a másolaton a meg nem ismerhető adatot felismerhetetlenné kell tenni. A (6) bekezdés értelmében az igény teljesítésének megtagadásáról, annak indokaival együtt, 8 napon belül írásban, vagy – amennyiben az igényben elektronikus levelezési címet közölte – elektronikus úton értesíteni kell az igénylőt. A 21. § (1) bekezdése értelmében ha a közérdekű adatra vonatkozó igényét nem teljesítik, az igénylő bírósághoz fordulhat. A (2) bekezdés szerint a megtagadás jogszerűségét és megalapozottságát az adatot kezelő szerv köteles bizonyítani. A (3) bekezdés értelmében a pert a megtagadás közlésétől, illetve annak elmaradása esetén a 20. § (2) bekezdésében meghatározott határidő eredménytelen elteltétől számított 30 napon belül az ellen a szerv ellen kell megindítani, amely a kért felvilágosítást megtagadta. A (7) bekezdés szerint ha a bíróság a kérelemnek helyt ad, határozatában az adatkezelő szervet a kért közérdekű adat közlésére kötelezi.

A jelen esetben a bíróság álláspontja szerint az alperesi szervezet nyilvánvalóan az Avtv. 19. § (1) bekezdésének személyi hatálya alá eső szervezet, a felperes pedig a második adatkéréshez, illetve annak részleges elutasításához képest a törvényes határidőben terjesztette elő a kereseti kérelmét, ezért azt a bíróság érdemben vizsgálta.

Az alperes tevékenységére vonatkozó alapvető szabályokat az Alkotmány, az alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény, illetve 2012. január 1-től a 2011. évi CLI. törvény, továbbá az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről szóló határozat határozza meg. A 2011-ben hatályos, az alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 25. § (1) bekezdése értelmében az alkotmánybíróság teljes ülésben, vagy három tagú tanácsban jár el. A (3) bekezdés szerint az

Alkotmánybíróság zárt ülésen, általában – az Alkotmánybíróság ügyrendjében meghatározott esetek kivételével – szótöbbséggel hozza meg határozatát, amelyet meg kell indokolni. A határozatot az indítványozónak kézbesíteni kell. A 29. § értelmében az Alkotmánybíróság szervezetére és eljárására vonatkozó részletes szabályokat az Alkotmánybíróság ügyrendje állapítja meg. A 30. § (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy mikor dönt az Alkotmánybíróság teljes ülésén. A (4) bekezdés értelmében az Alkotmánybíróság teljes ülésén az Alkotmánybíróság tagjai szavazati joggal vesznek részt. Az ülésen a zárt ülés elrendeléséig jelen lehet és felszólalhat a köztársasági elnök, a miniszterelnök, az Országgyűlés elnöke, a Legfelsőbb Bíróság elnöke, a legfőbb ügyész, az igazságügyért felelős miniszter és az indítványozó, illetőleg részt vehetnek az Alkotmánybíróság elnöke által esetenként meghívott más személyek. E törvényi rendelkezéssel ellentétben az Alkotmánybíróság ügyrendjét az Országgyűlés külön törvényben nem határozta meg, arról maga az Alkotmánybíróság hozott határozatot az ideiglenes ügyrend elfogadása formájában. Az ügyrend a 2/2009.(I.12.)Tü. határozat formájában került közzétételre. Az ügyrend 41. §-a alapján az Alkotmánybíróság minden esetben zárt ülésen hozza meg a határozatát.

Az Alkotmánybíróság maga is több esetben foglalkozott a közérdekű adatok nyilvánosságának kérdéseivel, az ehhez kapcsolódó jogszabályok értelmezésével. Az Alkotmánybíróság 34/1994. (VI.24.)AB határozata rögzíti, hogy az Alkotmány 61. § (1) bekezdése a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó jogot is alkotmányos alapjogként garantálja, amely a kommunikációs alapjogok jogegyütteséből az informáltsághoz való jogot, az információk megszerzésének szabadságát és állami elismerését, továbbá biztosítását jelenti. Rögzíti, hogy az információkhoz való hozzáférhetőség, az információk szabad áramlása különösen a közhatalom és az állam szervei tevékenységének átláthatósága körében alapvető jelentőségű. A közérdekű adatok nyilvánossága, megismerhetősége az Alkotmánybíróság álláspontja szerint gyakran előkérdése és feltétele a szabad véleménynyilvánításhoz való jog gyakorolhatóságának. Ezen határozat rögzíti, hogy az Alkotmány a szabad információszerzés garantálásával közvetve már az ebbe beletartozó tudományos megismerés szabadságát is biztosítja, és védelemben részesíti. Alapelveként rögzíti, hogy a nyilvánosság a közhatalom demokratikus működésének a próbája, vagyis a közérdekű adatok megismerhetősége a közhatalom, a közügyek intézésének áttetszőségét, mint alapvető demokratikus intézmény garantálását is jelenti. A közérdekű adatok nyilvánossága és az azokhoz való hozzáférhetőség az Alkotmány 2. § (2) bekezdésében deklarált demokratikus jogállamiság alapvető alkotmányos biztosítója az Alkotmánybíróság határozata értelmében.

Az Alkotmánybíróság 12/2004.(IV.7.)AB határozatának indokolása értelmében az ún. automatikus nyilvánosságkorlátozása egyfajta könnyítést jelent a közérdekű adatokat kezelők számára, hiszen a döntés-előkészítéssel kapcsolatos adatokat, iratokat – azok keletkezésének pillanatában – nem kényszerülnek egyenként titkosítani. Az Alkotmánybíróság visszautal a 34/1994.(VI.24.)AB határozatra azzal, hogy a közérdekű adatok megismeréséhez való jog közvetlenül és lényegesen sérül a minden törvényi garanciát nélkülöző, teljesen szabad belátáson alapuló titkosítási felhatalmazással. Az újabb határozatában a bíróság rögzíti, hogy az Alkotmány 61. § (1) bekezdése szerint a korlátozással nem érintett közérdekű adatok nyilvánosak. A korlátozással szemben formai követelmény, hogy a korlátozásra kizárólag törvényben meghatározott eljárás eredményeként kerüljön sor. Tartalmi követelmény pedig az, hogy a korlátozás szükséges, és a korlátozással elérni kívánt célhoz képest arányos legyen. Emellett az alapjog érvényesülése érdekében biztosítani kell a nyilvánosság korlátozás feletti érdemi és hatékony bírói jogorvoslati lehetőséget, melynek a formai kritériumok vizsgálatán túlmenően ki kell terjedni a nyilvánosságkorlátozás indokoltságának tartalmi vizsgálatára.

A Pp. 3. § (5) bekezdése értelmében, ha a törvény másként nem rendelkezik, a bíróság a polgári perben alakszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítás meghatározott módjához, vagy meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve, szabadon felhasználhatja a felek előadásait, valamint felhasználhat minden egyéb bizonyítékot, amely a tényállás felderítésére alkalmas. E rendelkezések nem érintik a törvényes vélelmeket, ideértve azokat a jogszabályokat is, amelyek szerint valamely körülményt az ellenkező bizonyításáig valónak kell tekinteni. A 4. § (1) bekezdése szerint a bíróságot határozatának meghozatalában más hatóság döntése, vagy a fegyelmi határozat, illetve az azokban megállapított tényállás nem köti. A 163. § (1) bekezdése értelmében a bíróság a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett bizonyítást rendel el. A (2) bekezdés szerint a bíróság az ellenfél beismerése, mindkét fél egyező, vagy az egyik félnek az ellenfél által bírói felhívás ellenére kétségbe nem vont előadása folytán valónak fogadhat el tényeket, ha azok tekintetében kételye nem merül fel. A (3) bekezdés szerint a bíróság az általa köztudomásúnak ismert tényeket valónak fogadhatja el. Ugyanez áll azokra a tényekre is, amelyekről a bíróságnak hivatalos tudomása van. Ezeket a tényeket a bíróság akkor is figyelembe veszi, ha azokat a felek nem hozták fel, köteles azonban a feleket a tényekre a tárgyaláson figyelmeztetni. A 164. § (1) bekezdése szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el. A 206. § (1) bekezdése értelmében a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el. A bíróság mindezen általános szempontok alapján végezte el a konkrét vizsgálatot.

I. Meghívók

A felperes részéről kérték, hogy az alperes közérdekű adatként adja ki két konkrét alkotmánybíróági ülésre (2010. május 17. és 2010. szeptember 14.) vonatkozó, a bírának megküldött, az ülés napirendjét tartalmazó meghívókat. Az alperes részéről előadták, hogy tartalmilag ezt a kérést teljesítették akkor, amikor tájékoztatták a felperest arról, hogy az Alkotmánybíróság a honlapján közzéteszi az ülések napirendjét, és biztosították a felperes számára az adott ülésekre vonatkozó elérhetőségi útvonalat. A felperes részéről előadták, hogy a honlapon található napirend és a meghívó között álláspontjuk között akár eltérés is lehet.

A bíróság álláspontja szerint ez a kereseti kérelem alapos volt. A BH 2004. évi 16. jogesete értelmében eleget tesz a törvényben előírt tájékoztatási kötelezettségének a közfeladatot ellátó szerv, ha a kezelésében lévő közérdekű adatot nyilvánosságra hozza, vagy más módon bárki számára hozzáférhetővé teszi, egyéni kérelem alapján közvetlen adatszolgáltatásra nem kötelezhető. Miután a bíróság szerint az alperes csupán állította, de nem bizonyította, hogy az interneten közzétett adat azonos tartalmú lenne a meghívó konkrét adataival, a bíróság nem látta akadályát annak, hogy a konkrét meghívók közlésére közérdekű adatként sor kerüljön, ezért azt a rendelkező rész szerint elrendelte.

II. A tényleges életfogytiglani szabadságvesztésről szóló határozat

A felperes kérte az Alkotmánybíróság 2010. február 9-i, február 15-i, március 8-i, április 19-i, május 3-i, május 11-i, május 17-i és május 31-i teljes ülésének emlékeztetőit és hangfelvételeit. A felperes előadta, hogy az alperes gyakorlatának meg kell felelnie saját határozataiban megfogalmazott alapelveknek (12/2004.(IV.7.)AB határozat). A felperes rögzítette, hogy az ügyrend 39. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság teljes ülése érdemi, ügydöntő munkájának lefolyásáról

„emlékeztető” készül, illetve a 40. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság teljes ülésének tárgyalásáról hangfelvétel (is) készül. A felperes a kérés indokaként az előzetes levelezés során felhozta azt, hogy az emlékeztetőkből pontosan rekonstruálni lehetne a nyilvánosság számára azt, hogy milyen okból nem sikerült eldönteni ennyi ülés alatt sem az adott kérdésben a Btk. 47/A. §-nak alkotmányosságának kérdését.

Az alperes ebben a körben több irányú álláspontot fejtett ki. Elsődlegesen előadta, hogy az adott ügyben az eljárás még nem zárult le, mert bár az Alkotmánybíróságról szóló, 2012. január 1-től hatályos 2011. évi CLI. törvény 71. §-a értelmében a folyamatban lévő ügyek jelentős része a törvény erejénél fogva megszűnt (így a konkrét ügy is), azonban az indítványozónak 2012. március 1-ig, legkésőbb 2012. június 30-ig módja van megújítania könnyített eljárási feltételekkel az ügyet alkotmányjogi panaszként. Az alperes részéről jelezték, hogy az ügy jellegénél fogva várható alkotmányjogi panasz előterjesztése. Ehhez képest folyamatban lévő ügyként vagy függőben lévő ügyként az automatikus nyilvánosságkorlátozás elve érvényesül. A felperes részéről ezzel kapcsolatosan előadták, hogy formálisan ugyan alkotmányjogi panasz a kérdésben benyújtható, de miután a tényleges életfogytiglan lehetősége immáron az Alaptörvénybe került beépítésre, azzal az Alkotmánybíróság a jövőben az eddigi gyakorlatból következően érdemben már nem foglalkozhat. Ezen túlmenően az alperes részéről azt is előadták, hogy az Alkotmánybíróság vezetője a nyilvánosságra hozatal kérdését a 10 éves határidőn belül az Avtv. 19/A. § (2) bekezdése alapján maga is mérlegelheti.

A bíróság ezt a kereseti kérelmet nem találta alaposnak. A bíróság helytállónak találta az alperes azon érvelését, hogy 2012. június 30-ig egyfajta függő jogi helyzet jött létre, mert alkotmányjogi panasz alapján a konkrét ügy még tárgyalásra kerülhet akkor is, ha ez a tárgyalás adott esetben csak formális lesz. A bíróság tehát egyetértett azzal az alperesi érveléssel, hogy az ügy még teljes körűen nem zárult le, ezért az alperes jogosult volt a kért adatok kiadásának megtagadására, ebben a tekintetben ezért ezt a kereseti kérelmet elutasította.

III. Az 54/2004.(XII.13.)AB határozat meghozatalát megelőző teljes ülési tárgyalások emlékeztetői és hangfelvételei

A felperes álláspontja szerint formailag ugyan lehetősége volt az Alkotmánybíróság elnökének a 10 éves határidőre figyelemmel úgy nyilatkozni, hogy a kért adatok kiadását megtagadja azzal, hogy az adat megismerése a szerv törvényes működési rendjét, vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását, így különösen az adatot keletkeztető álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését veszélyeztetné. A felperes álláspontja szerint viszont a 10 éves határidő már csaknem eltelt, az Alkotmánybíróság személyi összetételében is alapvető változások következtek be, így érdemben nincs alap az adat kiadásának megtagadására, az az Alkotmánybíróság működését nem veszélyezteti.

Az alperes az ellenkérelmében ebben a körben utalt arra, hogy az Alkotmánybíróság a határozatait az ügyrend alapján és a törvény felhatalmazása alapján zárt ülésen hozza meg. Utalt arra, hogy a rendes bíróságok zárt ülései, a határozathozatalt megelőző tanácskozásai, az ott elhangzó érvek, ellenérvek soha nem válnak nyilvánossá. Az alperes szerint tehát az idő előtti nyilvánosság változatlanul alkalmas lenne arra, hogy a vélemények, érvelések szabad kifejtését korlátozza. Az alperes utalt arra is, hogy adott esetben olyan nagy közfigyelmet keltő ügyekről is szó lehet, amelyekben a közvélemény álláspontja markánsan eltérhet a vitában felmerülhető jogi érvektől, és ez egyfajta nyomást jelentene a nyilvánosságra kerülésük esetén az alkotmánybírákra.

A bíróság az egyes peres felek által felhozott érveket egyrészt a nyilvánosságra vonatkozó alapelvek oldalán, másrészt pedig az érvelés szabad kifejtésének lehetőségét, illetve a zárt ülések jellegét illetően is jelentősnek találta. A bíróság az összes körülmény mérlegelésével arra a következtetésre jutott, hogy az alperes működésének sajátosságaira figyelemmel az adatot keletkeztető álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtésének veszélyeztetése körében az alperes vezetője a 10 éves határidő lejártát megelőzően alappal utasította el az adatkérési igényt, ezért ezt a kereseti kérelmet elutasította. A hangfelvétel tekintetében a bíróság tekintettel volt a Ptk. 80. §-ra is, figyelemmel arra, hogy az érintett személy hozzájárulása lenne szükséges a hangfelvétel nyilvánosságra hozatalához, tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság teljes ülésén való részvétel, illetve a határozathozatalt megelőző eljárás a bíróság álláspontja szerint sem minősül nyilvános közszereplésnek.

A felperes összességében részlegesen lett pernyertes. A nagyjából pernyertes alperes perköltséget igényelt ugyan, azonban a felmerült költségeit ténylegesen nem igazolta. Képviselője jogi képviseleti munkadíjra a bíróság álláspontja szerint nem jogosult, ezért a bíróság javára ténylegesen perköltséget nem állapított meg.

Az eljárás az illetéktörvény 57. § o) pontja alapján illetékmentes, ezért a le nem rótt kereseti illetéket a Magyar Állam viseli.

Budapest, 2012. március 13.

dr. Pataki Árpád s.k.
tanácselnök

A kiadmány hitelül: *[Handwritten signature]*